

Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Hammerum Fri- og Efterskole (friskolen):

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 657024	Skolens navn: Hammerum Fri- og Efterskole (friskolen)
----------------------	--

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Johnny Baggesen Hessellund

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
21-09-2021	0. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	1. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	2. klasse	matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	3. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	4. klasse	Idræt	Praktiske/musiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	0.-9. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	5. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	6. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	7. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	8. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
21-09-2021	9. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	1. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	2. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund

01-03-2022	3. klasse	Engelsk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	4. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	0.-9. klasse	Musik	Praktiske/musiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	5. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	6. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	7. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	8. klasse	Matematik	Naturfag	Johnny Baggesen Hessellund
01-03-2022	9. klasse	Dansk	Humanistiske fag	Johnny Baggesen Hessellund

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har i skoleåret 2021-2022 fulgt undervisningen på Hammerum Friskole over flere dage på forskellige klassetrin i forskellige fag inden for de humanistiske-, de naturvidenskabelige- og de praktisk-musiske fag. Igen i år har fokus været på særligt fagene; dansk, matematik og engelsk, samt på området omkring at skabe rammer for fællesskabet i en tid, hvor Corona har fyldt meget, men nu er på retur samt krig i vores verdensdel mellem Ukraine og Rusland. Jeg har modtaget relevante oplysninger fra skolens intrasystem mm. Derudover har jeg haft en række samtaler med forstander; Kristina samt skoleleder Rasmus samt flere af skolens lærere, der kunne være relevante for mig for at udføre mit tilsyn. Et helt centralt område er også at tale med eleverne. Deres umiddelbare respons på spørgsmål som; ”hvordan synes du det er at gå på Hammerum Friskole?” eller ”Hvad sætter du pris på, her på Hammerum Friskole” osv. er i virkeligheden én af de vigtigste indikatorer for den tilsynsførende. Hertil også stemningen i et klasselokale, i personalestuen, tonen i frikvarteret osv.

Som bekendt skal tilsynsrapporten laves digitalt på en tilsynsportal, som ministeriet har oprettet. Her er det først muligt at lave den helt færdig fra primo maj til ultimo juni, på grund af den enkelte skoles indberetning af deres årsregnskab inden 1. maj.

Som tilsynsførende på Hammerum Friskole er det min opgave at føre tilsyn med:

- elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk
- at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at vurdere om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for

grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene og demokratisk dannelse

- at undervisningssproget er dansk

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed samt undervisningen generelt og ikke den enkelte elevs standpunkt.

Et generelt perspektiv

Mine tilsynsbesøg på Hammerum Friskole begynder typisk med et kort møde med Kristina eller Rasmus. Vi taler derudover sammen i løbet af tilsynsdagen, og bevæger os omkring emner som; friskoleliv, hverdag, elever, fag, visioner, værdier og meget mere.

Det er i sig selv fantastisk, at vi kan sidde her igen, og ikke have tanker på Corona. Afstandskrav, mundbind, håndsprit, test osv. Vi kan fokusere på det fællesskab, som gennem en årrække har lidt nogle knæk. Faktisk er alt det, vi plejer at bygge friskole på blevet udfordret med Corona. Morgensang, fællesarrangementer ja, fællesskabet som helhed og i sidste ende den enkelte elev i særdeleshed. Det bliver interessant at følge elevgrupperne. Både dem, som er nyopstartede i indskoling i løbet af tiden med Corona – og dem, som er blevet påvirket af de afbræk, der har været. Selvom virtuelle fællesskaber har gjort deres til at gøre livet lettere, kan et virtuelt fællesskab aldrig stå mål med de fællesskaber der opstår mellem mennesker – når man mødes ansigt til ansigt.

Men livet går sin gang. Det gør det også her på Hammerum Friskole. Der sker hele tiden noget. Nye tiltag, nye idéer men heldigvis nu også en hverdag, som begynder at blive lidt mere ensformig igen. For lige her, kan ensformighed og forudsigelighed være en rigtig god ting.

På Hammerum Friskole bliver jeg til stadighed mødt af et nysgerrigt, venligt og dygtigt personale. Søde og høflige elever, som ofte har noget på hjerte. De vil gerne fortælle. De vil gerne snakke. Det er et sundhedstegn.

Jeg oplever endnu engang, hvordan samspillet mellem elev og lærer/støtteunderviser fungerer utrolig godt – her lader I til at have fundet melodien. Der er skabt gode rammer for klasserumsledelse, og jeg ser hvordan respekten mellem lærer og elev danner grundlaget for et fint læringsmiljø.

I en tid post Corona og med usikkerhed i verden, er det afgørende, at man som elev finder ro og tryghed i det læringsrum, man befinder sig i. Det oplever jeg en fin opmærksomhed på hos Hammerum Friskole.

I forhold til elever med særlige behov oplever jeg, at de bliver tilgodeset – både via sværhedsgrad i opgaven, men også via støttelærer etc. Elever som trænger til ekstra udfordringer, får også mulighed for at udvikle sig – tilsammen skaber det en god klassedynamik.

Indblik fra skoledage:

Vi startede en morgen med sangen; "septembers himmel er så blå". Herefter en besked, som altid er sød musik i

den tilsynsførendes ører nemlig; at "elevrådet har første konstituerende møde i løbet af ugen."

Et par eksempler som understøtter den gode kemi mellem lærer og elev:

Emnet er historiske begivenheder, og en dristig elev nævner; "Da læreren blev født".

Et tilsvarende emne var historiske personer; Der bliver foreslået et moselige – "vi har en som lærer" siger en anden elev. Fed stemning og god connection mellem lærer og elever. Relationer og kemi skaber respekt. Man bliver ikke i tvivl om, at respekten er total til stede.

En elev fra 7. klasse sidder med Excel-regneark og får hjælp af læreren til at løse en ligning. Da læreren så viser hvordan ligningen ved hjælp af en formel kan løses siger eleven; "what, det er jo magi".

Der læses i "den første læsning 2" i 2. klasse. Det er bemærkelsesværdigt at se klassens fulde koncentration og samspillet mellem lærer og hjælpelærer samt eleverne. De læser flot og er gode til at følge med i bogen.

Tilsynsførende kan blive helt varm om hjertet når man oplever:

8. klasse omkring en digt-analyse. De sidder fuldstændig opslugt, fordi læreren ikke alene bruger klasserummet, sin store faglighed og dagligdagseksempler men også tør sætte sig selv i spil – og bruge kropssprog, energi, kort sagt sætte klasserumsledelsens facetter i spil. Det virker – også på mig.

Forstanderen giver til en morgensamling en besked om, at fodboldbanen er ved at være fuldstændig, mudret til og skal have noget ro for at kunne vokse til med græs igen (og den er flittig brugt, kan jeg se - i ethvert frikvarter). Derfor skal eleverne sammen med skolens ansatte byde ind med gode idéer og forslag til at løse udfordringen. En elev fra 2. klasse byder sig straks til; at man kun spiller bold i det store frikvarter. Det er ikke idéen i sig selv, men invitationen ind i det demokratiske maskinrum, der er central. Det gennemsyrrer Hammerum Friskole.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

10.1 Årsag

10.2 Står elevernes standpunkt i historie mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

22. Tilsynets sammenfatning

Min vurdering af fagligt indhold og arbejdsformer.

Jeg oplever på Hammerum Friskole en undervisning, der er båret af en stærk faglighed og seriøsitet. Undervisningens tilrettelæggelse er præget af grundighed og en meningsfuld vekslen i aktiviteter og indhold. Arbejdsformerne lægger op til, at eleven lærer at tage ansvar for sig selv såvel som for resten af klassen. Den enkelte undervisningstime er præget af den enkelte lærers personlighed. Der er dog alligevel en fælles holdning og en vis ensartethed i opbygningen af undervisningen.

Læringsmiljø.

Jeg oplever i klasserne et godt og rart læringsmiljø. Rollefordelingen mellem lærer og elever er klar og tydelig. Jeg oplever ro og koncentration i undervisningen – om end enhver lektion altid starter med, at eleverne kommer fra et frikvarter eller lignende, og skal ned i et undervisningsparat gear.

Eleverne mødes på Hammerum Friskole med en positiv forventning fra såvel skolen som den enkelte lærer. Det handler om at søge viden, gøre sit bedste og blive anerkendt i dette.

Det psykiske miljø.

Et godt psykisk miljø i klassen er en væsentlig forudsætning for at eleverne kan få et fagligt udbytte. Hammerum Friskole vægter fællesskabet og elevernes trivsel højt. I alle klasser er der ikke kun fokus på faglighed, men også den enkelte elevs trivsel. Mantraet: "forudsætningen for læring er trivsel" lader til at herske blandt lærerne. En tanke som præger tiden anno april 2022 er måske en videreudbygning af dette mantra. Nemlig at tryghed er en forudsætning for trivsel som er en forudsætning for læring. Blot en tanke.

Der sættes tid af til at tale om trivsel, medinddragelse og sikre medejerskab. Dette gør, at det psykiske miljø bliver et fælles anliggende – og det lader til at være til stor gavn.

I en tid post Corona mm. er det afgørende og centralt, konstant at være opmærksomme på elevernes psykiske status.

Det fysiske miljø.

Jeg bemærker, at klasseværelserne er rare at være i, og lysforhold og klima synes godt. Der er mange moderne faciliteter til brug i undervisningen, og det understøtter det gode læringsmiljø.

Udearealerne, som bliver brugt flittigt til frikvarterets frie leg, er hyggelige og overskuelige.

Øvrige tilsynsaktiviteter.

I mine samtaler med skolens ledere har vi bl.a. drøftet;

- skolens daglige virke, undervisningsplaner og undervisningsmateriale
- skolens forberedelse af eleverne til "frihed og folkestyre" og af "elevernes demokratiske dannelse"
- Elevkultur, elevråd, lærerkultur og undervisningsmiljø

Det er herunder en glæde, at elevrådet er repræsenteret som en demokratisk enhed på Hammerum Friskole. Det giver eleverne en fornemmelse af medejerskab og sikrer en større involveringsgrad.

Samlet vurdering.

Jeg har under mine besøg på Hammerum Friskole mødt et kompetent og engageret personale, der leverer veltilrettelagt undervisning. Jeg oplever et skolemiljø, hvor der bliver taget hånd om den enkelte. Skolens undervisning bygger på en positiv forventning til den enkelte og ruste eleverne til at klare livet – også uden for skolen. Der er nemlig fokus på dannelsen af det hele menneske – og ikke blot det fagfaglige menneske.

Jeg finder desuden Hammerum Friskole godt ledet.

På baggrund af mine iagttagelser kan jeg konkludere:

- at undervisningen i dansk, matematik og engelsk står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at skolens samlede undervisningstilbud herunder de praktisk-musiske fag også ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen
- at skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre samt udvikler og styrker elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene og demokratisk dannelse
- at skolens undervisningssprog er dansk

Tilsynsførende

Johnny Baggesen Hesselund